

VERSLAG GECOMBINEERDE RAADSCOMMISSIEVERGADERING O&W EN W&I JAARREKENING 2018

Datum: 3 juli 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 10.00 – 11.51 uur

Aanwezig: J. Sietsma (voorzitter, GroenLinks), GroenLinks: F.T. Folkerts, J. van Hoorn, N. Nieuwenhuijsen; PvdA: K. Boogaard, J.P. Loopstra; D66: K.W. van Doesen-Dijkstra, J.S.R. Lo-A-Njoe; SP: W.H. Koks; VVD: J. Boter, G. de Vries; ChristenUnie: G.B.H. Brandsema, P. Rebergen; Partij voor de Dieren: W.I. Pechler; CDA: J. de Haan; 100% Groningen: M.E. Woldhuis; Stad en Ommeland: J. Atema; Student en Stad: K. Schilder; PVV: B.O. Onnes

Namens de griffie: G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: wethouders C.E. Bloemhoff, M.T. Gijsbertsen, I.M. Jongman-Mollema, P.S. de Rook

Inspreker: de heer J. van Tilborg (namens Stichting Inlia)

Verslag: J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Dhr. Van Tilborg (Stichting Inlia):

- Maakt graag van de geboden mogelijkheid gebruik een dankwoord uit te spreken voor de intensieve samenwerking om dakloze vreemdelingen op te vangen vanaf 2002 tot op de dag van vandaag.
- Looft dat de gemeente de straat nooit als onderdeel van de oplossing, maar van het probleem ziet.
- Is het met de gemeente en de gemeenschap gelukt om honderden mensen te begeleiden bij terugkeer naar eigenland, een derde land waar zij eerst toegelaten werden of naar een verblijfsvergunning.
- Is trots dat na de noodopvang en de bed-bad-brood-regeling de BBB-plus regeling (met begeleiding) nationaal en internationaal belangstelling en navolging heeft gekregen, omdat het concept werkt.
- Mag verklappen dat een aantal Belgische steden een variatie op de regeling in gaat voeren.
- Bedankt ook alle mensen uit de gezondheidszorg, maatschappelijke instellingen, politie, gemeentelijke diensten, bedrijven en bevolking die steun hebben verleend. Veel vrijwilligers hebben ondersteuning geboden bij lessen, sport en andere activiteiten.
- Ziet mooie kansen bij de overgang naar een LVV om meer en snellere totaaloplossingen te bieden aan mensen die anders in de illegaliteit zouden verdwijnen.
- Stuurt het verslag van vier jaar BBB in Groningen na en is trots op de resultaten.
- Herinnert aan de demonstratie vier jaar geleden op de Grote Markt, waarbij gasten uit de BBB witte rozen bij het stadhuis legden als dank aan Groningen. Vanavond hebben zij, ondanks hun lage leefgeld, versnaperingen bereid als dank voor vier jaar BBB. Alle betrokkenen danken de gemeente.

De voorzitter:

- Dankt de heer Van Tilborg en stelt voor om tijdens de schorsing te genieten van de versnaperingen.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Rondvraag

Dhr. Boter (VVD):

- Wijst op de lange traditie in Groningen wat betreft harddraverij en paardenrennen.
- Ziet dat de Koninklijke Harddraverij- en Renvereniging (KHRV) het een stuk lastiger heeft om deze sport te behouden en ontwikkelen.
- Vraagt of de gemeente de ambities om een Franse koers naar Groningen te halen ondersteunt en of

de gemeente constructief mee zou willen denken, mogelijk middels een kleine bijdrage.

Wethouder Jongman:

- Werkt in overleg met alle gebruikers van de Drafbaan hard aan toekomstscenario's.
- Blijft de komende tijd in nauw contact met de KHRV.
- Vindt het onverstandig om te investeren in drafspor voordat de scenario's zijn uitgewerkt.
- Raadt alle verenigingen en clubs aan om een rechtstreekse aanvraag in te dienen voor gemeentelijk geld en dat niet via het VVD-loket te doen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Gemeenterekeningen 2018 voormalige gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer (raadsvoorstel 12 juni 2019), onderdelen:

Groningen: - programma 1 Werk en inkomen - programma 2 Economie en werkgelegenheid - programma 3 Onderwijs - programma 4 Welzijn, gezondheid en zorg - programma 5 Sport en bewegen - programma 6 Cultuur (m.u.v. Evenementen);

Haren: - programma 5.4 Economie - programma 5.5 Onderwijs - programma 5.6 Sport, cultuur en recreatie - programma 5.7 Sociaal domein - programma 5.8 Volksgezondheid en milieu (onderdeel Volksgezondheid);

Ten Boer: - Programma 4 Onderwijs - Programma 5 Sport, recreatie & toerisme, kunst & cultuur - Programma 6 Welzijn, AWBZ-Wmo zorg en ouderen - Programma 7 Jeugd en gezin; jeugdzorg - Programma 9 Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en economische zaken (deel economische zaken)

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Maakt zich ernstig zorgen over de leegstand en verpaupering van de noordwand van de Grote Markt. Wat heeft het college hier in 2018 aan gedaan en wat gaat het college eraan doen?
- Betreurt dat vacatures ondanks de hoge werkloosheid niet ingevuld kunnen worden, terwijl de voertaal op veel bouwplaatsen niet Gronings is. Hoe zorgt het college voor meer evenwicht?
- Stelde een aantal jaren geleden met de SP met succes malversaties aan de kaak bij het Forum en de Sontbrug. Wordt de wet tegen schijnconstructies nageleefd en wordt deze gehandhaafd?
- Weet dat bedrijven met sociale doelstellingen, zoals Wijkbedrijf Selwerd, vaak moeite hebben geschikte locaties te vinden. Wat doet het college hieraan? Is er een speciaal loket? Zijn er al successen te melden?
- Complimenteert het college met het aantal gerealiseerde afspraakbanen, zo'n 1600 meer dan beoogd.
- Vindt hoge ambities en het behalen daarvan bij SROI belangrijk en wil dat hier steviger op in wordt gezet, nu blijkt dat driehonderd minder plekken dan beoogd, zijn gerealiseerd wegens onvoldoende inzicht waar SROI van toepassing was.
- Kijkt tevreden terug op het succesvolle Werkfestival.
- Is blij dat het armoedebeleid meer mensen heeft weten te bereiken en stelt als prioriteiten voor het nieuwe beleid voorkomen en verlichten van armoede en herkenbaarder maken van het beleid.

Mw. Boogaard (PvdA):

- Is bijzonder trots op het harde en succesvolle werk van de BBB-voorziening.
- Vindt zorg en welzijn zeer waardevol en noemt het frustrerend dat de middelen zelden toereikend zijn voor de ambities om iedereen mee te laten tellen en een fatsoenlijk bestaan te bieden.
- Steunt daarom van harte het opvangen van tekorten in de jeugdzorg en het inzetten op preventie.
- Is blij met het inburgeren van WIJ-teams in wijken en het ingezette LHBTI- en diversiteitsbeleid.
- Voelt hoe het wringt, bijvoorbeeld bij Elker die ondanks of dankzij de succesvolle inzet op lichtere zorg in de problemen kwam. De gemeente springt bij, maar wordt daardoor ook beperkt in de ruimte om de transformatie verder te brengen en duurzaam in te zetten op preventie.
- Hoopt dat er dit jaar successen in Den Haag geboekt gaan worden. Het is zaak te blijven lobbyen bij landelijke partijen zodat de gemeente haar aandacht kan richten op de transitie.
- Verzoekt het college de raad adequaat op de hoogte te houden van de zorgelijke wachtlijsten bij Veilig Thuis.
- Zou het mooi vinden wanneer de daling van het aantal meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling inderdaad positief is en niet voortkomt uit minder meldingsbereidheid. Kan het college dit nader toelichten?

Dhr. Atema (Stad en Ommeland):

- Ziet ook de vele bezoekers en vervolgg gesprekken van het Werkfestival, maar dit gold voor de hele provincie en de kop van Drenthe. Hoeveel heeft het de gemeente gekost en opgeleverd? Alleen deze ambtelijk gestelde vraag is nog niet beantwoord.
- Vermoedt dat het lagere aantal SROI-plaatsen samenhangt met het overstappen van een inspanningsverplichting van 2%-5% naar een resultaatverplichting van 2%.
- Vreest dat de basisbaan de uitstroom naar regulier werk (pagina 14) nog slechter zal doen scoren.
- Roept op er ook bij maatschappelijke participatie een tandje bij te zetten, want zowel participatiebanen als nieuw beschut werk schieten tekort ten opzichte van 2017 en de doelstellingen.
- Ziet een tegengestelde trend: het aantal personen in de bijstand is gedaald, terwijl het aantal personen met inkomenstoeslagen en -regelingen is gestegen. Hoe kan dat?
- Betreurt dat het aantal kinderen in bijstandsgesinnen al een aantal jaar niet meer landelijk wordt bijgehouden en roept op dit gemeentelijk op te pakken zodat het gevolgd kan blijven worden.
- Roept op het aantal tijdig verstrekte uitkeringen anders te rapporteren en te streven naar 100% bij indieners die alles op orde hebben en 90% bij overige. Dat geeft een duidelijker beeld.
- Hoort of leest graag in hoeveel gevallen uitkeringen beëindigd zouden moeten worden, maar dat de gemeente daar niet voor kiest vanwege het sociale belang of de openbare orde en veiligheid.
- Ziet dat met name de inzet van GBK-consulenten bij WIJ-teams vruchten begint af te werpen en betreurt ook daarom het sluiten van entreelocaties.
- Verwacht dat het aantal binnenstadbezoekers met nog een half miljoen zal dalen gezien de parkeerproblematiek en het verdwijnen van doorgaande lijnen over de Grote Markt.
- Betreurt dat het aantal toeristische hotelovernachtingen niet is gemeten, waardoor het negatieve effect van de hogere logiesbelasting volgend jaar niet zichtbaar wordt.
- Ziet dat het aantal gelukkige inwoners gelijk is gebleven, maar dat het aantal bewoners dat tevreden is over deelname aan de Groninger samenleving afneemt.
- Looft dat kindermishandeling afneemt, terwijl dat landelijk niet het geval is. Dat komt door de voortvarende aanpak. Gelukkig zijn meldingen sinds 1 januari 2019 ook verplicht.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Vindt het mooi te zien dat er veel overeenkomsten zijn tussen de drie voormalige gemeenten. Zo was er in Ten Boer ook uitbreiding van voorschoolse voorziening naar zestien uur per week en kenden alle drie de gemeenten ondersteuners jeugd en gezin.
- Leest dat de cultuurcoach in Ten Boer haar werk neer moet leggen en zou het enorm betreuren wanneer deze waardevolle functie door de herindeling verloren gaat. Ook krijgt de verbindingsofficier om zware jeugdzorg te voorkomen te maken met minder uren.
- Ziet in Haren veel mooie ontwikkelingen binnen het sociaal domein, zoals het bewonersinitiatief Kleurrijk Haren en de nauwe samenwerking tussen de bibliotheek en scholen.
- Vraagt wanneer het VVE-aanbod in Haren geharmoniseerd wordt naar zestien uur per week.
- Leest dat schoonmaak van sportaccommodaties in Haren een zorgelijk niveau heeft en vraagt of er ook voor Haren meer gestuurd gaat worden op hygiëne.
- Betreurt dat in Haren deelname aan cultuureducatie lager is dan verwacht.
- Ziet het als taak om het leefbaarheidscijfer van 7,9 in Haren op peil te houden.
- Looft dat de oude gemeente Groningen hoog scoort op primair onderwijs en dat de aantallen deelnemers gestegen zijn voor taalhuizen en duurzaamheids- en natuureducatie.
- Kijkt terug op een mooi sportjaar met de Sportweek, Gelijk speelveld, nieuwe sportlocaties en een toegenomen tevredenheid over sportvoorzieningen.
- Merkt dat de druk op gymlokalen en sporthallen toeneemt, ook bij scholen.
- Mist wat er gedaan is aan het vergroten van sportdeelname onder mensen met een beperking.
- Looft de stijgende bezoekersaantallen van Groninger Museum, Oosterpoort en Stadsschouwburg en de laagdrempelige integrale aanpak van cultuur, muziek in de klas en het Pronkjewailfonds.
- Had gehoopt dat alle inzet in de wijken had geleid tot groei van geluk en sociale samenhang.
- Hoopt dat het aantal bijstandsgerechtigden blijft dalen met nieuwe inzichten uit Kansen in kaart.
- Vindt het belangrijk dat jongeren zonder startkwalificatie weer naar school gaan en pleit voor het verruimen van bijstandsregels om her-, vervolg- en omscholing mogelijk te maken. Structurele oplossingen zijn beter dan mensen zo snel mogelijk naar tijdelijk werk dirigeren.
- Betreurt de tegenvallende instroom naar nieuw beschut werk. Mensen met een beperking hebben

- recht op werk. Hopelijk treden er verbeteringen op.
- Ziet graag plannen en indicatoren om het armoedebeleid beter te kunnen beoordelen en de structurele oorzaken aan te pakken.
- Is bedroefd dat steeds meer mensen afhankelijk worden van de voedselbank.
- Benadrukt dat mensen die met hun handen werken of aan een bed staan ook high talents zijn. Het is een grote opgave de duurzame maak- en zorgindustrie in de regio te gaan vergroten.
- Hoopt op een economie die niet primair gericht is op groei, maar op onthaasting, betere spreiding van taken, met oog voor elkaar, dierenwelzijn, grondstoffen en milieu.

Dhr. Rebergen (ChristenUnie):

- Vraagt of zoals is aangegeven, voortgeborduurd gaat worden op de Centrumvisie Haren, waar ondernemers over hebben meegedacht en dat dus draagvlak heeft.
- Hoort positieve berichten over het Werkfestival van intermediairs en deelnemers, maar wil wel kijken hoe de kosten van dergelijke evenementen beteugeld kunnen worden.
- Noemt het resultaat van SROI positief, ook al zijn de gestelde doelen niet helemaal gehaald.
- Is blij dat Groningen met banengroei beter dan gemiddeld scoort en de rol van economische grootstad in de regio waarmaakt.
- Geeft aan dat de focus op Healthy Ageing en IT knellend kan werken. Sectoren als de maakindustrie verdienen ook aandacht, zodat iedereen kan profiteren.
- Oppert de integrale en maatwerkgerichte begeleiding van werkzoekenden in Ten Boer als voorbeeld te nemen bij het opstellen van een nieuwe aanpak.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Is positief over het uitbreiden van de peuteropvang, maar benadrukt dat alle peuters bereikt moeten worden en dat de keuzevrijheid van ouders voorop moet blijven staan.
- Is blij met de eerste plannen voor Positief opgroeien en het behoud van de basisschool in Engelbert.
- Vraagt blijvende aandacht voor de laagdrempeligheid van WIJ, zeker met het oog op de sluiting van drie locaties.
- Krijgt signalen dat het samengaan van De Deel met WIJ goed verloopt, maar dat WIJ logger werkt. Hopelijk probeert WIJ in dit opzicht te leren van De Deel.
- Vindt het goed te lezen dat toekomstige GON-aanbieders kennis konden maken met allerlei burgerinitiatieven en maatschappelijke organisaties tijdens een netwerkbijeenkomst eind 2018.
- Sluit aan bij PvdA wat betreft huiselijk geweld en Veilig Thuis.
- Vindt het logisch dat Link050 de taken van de sportvrijwilligersmakelaar overneemt. Het is mooi dat meer kinderen gebruikmaakten van het Jeugd sportfonds.
- Ziet dat landelijke evenementen met Groningen als decor positief uitwerken op de uitstraling. Er zijn in regionaal cultureel verband goede stappen gezet met We the North en het regioprofiel.
- Complimenteert SPOT Groningen en het Groninger Museum met de hoge bezoekersaantallen.

Dhr. Nieuwenhuijsen (GroenLinks):

- Ziet de werkloosheid gestaag dalen van 10% in 2015 naar bijna 6% in 2018, maar dat is toch 2% hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Vindt met het college dat betaald werk bijdraagt aan persoonlijk geluk, maar ziet dat het niet voor iedereen beschikbaar zal zijn door automatisering en digitalisering.
- Noemt mantelzorg en vrijwilligerswerk van onschatbare waarde en ondersteunt de nadruk op meedoen en projecten als Kansen in kaart en Bijstand op maat.
- Vraagt zich wel af hoe de relatie tussen Bijstand op maat en een daling van uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten eruitziet.
- Vraagt waarom van het overschot schuldhelpverlening à 913.000 euro slechts 572.000 euro opnieuw ingezet wordt, terwijl er genoeg werk aan de winkel is. Hetzelfde geldt voor de 95.000 euro BUIG.

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Ziet dat de economische hoogconjunctuur en 34% lastig in te vullen vacatures in schril contrast staan met hoe lastig het is om mensen in de bijstand aan het werk te helpen. Niet iedereen profiteert mee.
- Is blij met de mooie projecten en vindt dat er meer aandacht moet zijn voor praktisch opgeleiden, waar de PvdA terechte vragen over heeft gesteld.
- Vindt het positief dat het mbo vanaf 2019 toegevoegd is aan het Akkoord van Groningen.
- Sluit aan bij Partij voor de Dieren wat betreft duurzaamheid. Hoe waarborgt het college dat duurzame circulaire economie voorop blijft staan in alle samenwerkingen, projecten en netwerken?

- Is trots op de uitbreiding van het aantal VVE-uren voor alle peuters en hoopt op goede resultaten, zoals leerwinst in groep 2. Het baart wel zorgen dat groei tot nu toe uitblijft, al is het nog vroeg.
- Ziet ook bij vensterscholen dat het al jaren niet lukt om de resultaten te verbeteren.
- Is blij met natuur- en duurzaamheidseducatie.

Dhr. Van Hoorn (GroenLinks):

- Dankt de inspreker en is trots op de BBB-voorziening en straks op de LVV.
- Vraagt waarom 2 ton van het overschot van 1,4 miljoen euro bedoeld voor statushouders terugvloeit naar de reserves.
- Is trots dat Groningen bewegen in de openbare ruimte hoog in het vaandel heeft staan.
- Sluit aan bij de vraag van Partij voor de Dieren over sportdeelname van mensen met een beperking.
- Ziet dat Groningen bruist, ook cultureel.

Dhr. Koks (SP):

- Deelt de lovende woorden voor WIJ-medewerkers en -leiding, die in korte tijd de naamsbekendheid en de klanttevredenheid hebben weten te verhogen.
- Ziet de 2% mensen die in staat zijn zelf een ondersteuningsplan uit te voeren als bevestiging dat sprake is van wensdenken als het gaat om eigen kracht en zelfredzaamheid waardoor het wel wat minder zou kunnen in de zorg.
- Is positief over VVE-uitbreiding, stijgende scores, vensterschoolambities, verbeterde huisvesting en dalend verzuim. De leerkrachten verdienen een groot compliment voor hun betrokkenheid.
- Wijst op het inspectierapport waaruit een groeiende tweedeling in het Groninger onderwijs blijkt en hij mist aandacht en een plan van aanpak daarvoor. Er is zelfs 1 miljoen euro niet besteed en de leiding van O2G2 scheen bij een werkbezoek niet onder de indruk te zijn van het inspectierapport.
- Vraagt wanneer er een maatschappelijk akkoord komt over het tegengaan van tweedeling.
- Ziet dat het Rijk veel te weinig middelen heeft meegegeven voor zorgtaken, maar wijst ook op de compensaties die incidenteel oplopen tot 20 miljoen euro.
- Waarschuwt sinds jaar en dag voor cowboys onder de zorgaanbieders, die mazen in de regelgeving aangrijpen en soms regelrecht fraude kunnen plegen vanwege beperkte controlecapaciteit en de manier waarop de marktwerking is ingericht. Indicaties dalen en kosten stijgen.
- Noemt het winst dat GroenLinks en ChristenUnie hier nu ook schriftelijke vragen over stellen.
- Stelt dat het wel meevalt met tekorten in de zorg wanneer elke euro schoner uitgegeven zou kunnen worden en dankzij de incidentele rijkspleisters.
- Pleit voor een stelselwijziging en het dicht op de huid zitten van mensen die het niet zo nauw nemen met de regelgeving.
- Hekelt de voorgenomen bezuiniging van 850.000 euro op huishoudelijke hulp en de onderbesteding van 5,2 miljoen euro in drie jaar. Voor de opvang bedraagt dat 2 miljoen euro, terwijl dakloze jongeren klagen over begeleiding en er bijna vijftig plaatsen minder zijn bij Campusdiep.
- Roept met name ChristenUnie, die een eerdere motie wel steunde, op om werk te maken van het verhogen van de meerkostenregeling van 330 euro naar 400 euro per jaar. Er is 5 ton overgebleven.
- Valt het op dat doelen voor SROI en uitstroom naar werk (regulier, parttime, detachering, onder begeleiding en beschut) niet of krap gehaald worden, helemaal tegen de achtergrond van groeiende werkgelegenheid. Gaat dit college hier wel een slinger aan geven?

Mw. Van Doesen (D66):

- Ziet dat het aantal uitkeringen ondanks de inspanningen van onder meer brancheteams en de aantrekkende arbeidsmarkt al jarenlang rond de tienduizend blijft steken. Ook resultaten van social return, beschut werk, detachering, kinderen in uitkeringsgezinnen en langdurige inkomenstoeslagen kunnen beter. Wat kan de gemeente hier nog meer aan doen?
- Vraagt of de groei in aanvragen schuldhulpverlening duidt op meer problematiek of een beter bereik. De samenwerking met WIJ-teams helpt bij vroegsignalering, maatwerk en alternatieve oplossingen.
- Had graag gezien hoeveel mensen met een uitkering vrijwilligerswerk doen. Meedoen is een stap voorwaarts voor de gezondheid en eigen verantwoordelijkheid.
- Zou willen dat de economische groei en banengroei zich ook had vertaald in het inkomensbeleid.
- Is erg tevreden met zestien uur peuteropvang, een belangrijke stap naar meer kansengelijkheid.
- Is ook tevreden over het succesvol terugleiden van thuiszitters en de nieuwe huisvesting NDE.
- Verzoekt met klem voldoende capaciteit op te nemen in het IHP zodat kinderen twee, liefst drie uur gym per week kunnen krijgen en sluit aan bij de schriftelijke vragen van VVD en CDA.

- Ziet dat hard is gewerkt aan We the North, regioprofielen, talentontwikkeling en vernieuwing in de culturele sector, waarbij de culturele pijlers met name goed uitwerken voor samenwerking.
- Is blij met de verbindingen naar inwoners, zoals De Wijk De Wereld en kunst in de openbare ruimte.
- Is positief over cultuureducatie, waarbij het Noordelijk Scheepvaartmuseum werkt aan een nieuwe visie, er oog is voor literatuur en stadsgeschiedenis, en muziek in de klas.
- Vindt het zaak voortdurend oog te houden voor de houdbaarheid en het onderhoud van de mooie infrastructuur aan culturele gebouwen, waaronder de discussies over Oosterpoort en Martiniplaza.
- Ziet dat de samenwerking met maatschappelijke organisaties haar vruchten af begint te werpen, zoals die met Inlia, en dankt voor de aangeboden traktatie.
- Vestigt de aandacht op het integraal gebiedsgericht werken waarbij samenwerking met inwoners en maatschappelijke organisaties onder meer leidt tot betrokkenheid bij wijkvernieuwing en mooie bewonersinitiatieven.

Mw. De Vries (VVD):

- Is blij met de bovengemiddelde banengroei en dankt alle ambtenaren die actief contacten met het bedrijfsleven onderhouden.
- Is bezorgd over personeelstekorten in bepaalde sectoren. Door de focus op Healthy Ageing mag de reguliere zorg niet vergeten worden.
- Wijst erop dat bereikbaarheid van het centrum aandacht moet blijven krijgen met het oog op de dalende bezoekersaantallen en de enorm stijgende parkeertarieven.
- Hoopt dat het bijstandsvolume blijft dalen. Groningen blijft relatief de negende gemeente.
- Vindt Bijstand op maat een prima experiment, maar niet het Ei van Columbus.
- Blijft zich verbazen over de koppigheid van de gemeente door zich niet te houden aan landelijke afspraken, zoals taaleisen en de tegenprestatie.
- Ziet een flinke stijging bij de BUIG-lasten en komt daar bij F&V op terug.
- Hoort graag hoe de structurele oorzaken van armoede aangepakt gaan worden.
- Vraagt zich af waarom het college denkt in 2021 wel de besparingen op gemeentelijk beschermingsbewind te kunnen realiseren, terwijl dat in 2018 niet gelukt is.

Dhr. Boter (VVD):

- Vindt het zorgelijk dat alle onderwijsonderdelen in Ten Boer negatief uitkomen. Waren de doelstellingen te krap of de uitgaven te ruim? Komen de tekorten mee naar de nieuwe gemeente?
- Ziet grote tekorten op cultuur en speeltuinen in Ten Boer en een overschot bij sporthal en zwembad. Wat gaat er gebeuren met het budget van de niet-gerealiseerde jeu-de-boules-baan in Thesinge?
- Vraagt of de reserveringen in Haren voldoende zijn om een mooie nieuwe Brinkschool te bouwen.
- Juicht toe dat de bezetting van sporthallen in Haren flink is toegenomen. Bewegen is gezond en er zijn hogere huurinkomsten. Wordt ook de hygiëne de komende jaren beter?
- Wijst erop dat 9000 mensen moeite hebben deel te nemen aan de maatschappij vanwege onvoldoende taalvaardigheid of functionele vaardigheden. Waarom werden slechts 400 van de 450 beoogde nieuwe plekken ingevuld?
- Heeft met CDA schriftelijke vragen gesteld over bezetting van sporthallen in de stad. Uiteindelijk is er veel meer sport nodig dan alleen het aanbieden van gymlessen. Wordt daarin geïnvesteerd?

Dhr. De Haan (CDA):

- Vindt het goed te zien dat het aantal bijstandsgerechtigden daalt, voor het eerst onder de 10.000 in de stad, al is het met Haren en Ten Boer 10.131. Toch kan en moet het beter met de doelstelling van 200 minder en alle experimenten en projecten die lopen.
- Vraagt hoe het college de intensieve langdurige ondersteuning van bijstandsgerechtigden naar regulier werk voor zich ziet en hoe de effecten worden gemeten.
- Ziet dat onderwijs er al jaren goed op staat, maar dat sommige scholen gebrek aan huisvesting hebben. Zo is een speellokaal op de Brederoschool omgetoverd tot kleuterklas.
- Vraagt zich af of de installaties voor een fris binnenklimaat goed genoeg functioneren, aangezien sommige scholen tijdens de hitte kinderen naar huis moesten sturen. Of is dat het nieuwe normaal?
- Looft de inzet op kansengelijkheid, maar mist hoe het gaat met Succes4All. Zijn scholen nog enthousiast? Wanneer krijgt de raad de eerste resultaten?
- Is blij dat de bekendheid van WIJ verbeterd is, maar leest ook dat slechts 64% van de inwoners de ondersteuning van goede kwaliteit vindt. Kan dat samenhangen met het gebrek aan privacy tijdens gesprekken? En wat kan daaraan gedaan worden?

- Noemt het teleurstellend dat specialistische zorg niet afneemt, ondanks de grote inzet op preventie, WIJ en GON.
- Sluit aan bij de gestelde vragen over Veilig Thuis.
- Vindt een 6,2 voor hygiëne van sporthallen niet best, omdat een 7 beoogd werd en omdat het bij sommige hallen echt onvoldoende is. Zijn er al signalen van verbetering?
- Hoopt dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt over een nieuwe topsporthal.
- Is positief over het cultuurprogramma, ook al zakte Groningen in de Atlas voor gemeenten.
- Ziet een aantal mooie projecten, zoals De Wijk De Wereld en Méér Muziek in de Klas.
- Vindt het belangrijk aandacht te houden voor de Groninger amateurkunst.

Dhr. Onnes (PVV):

- Heeft onvoldoende tijd gehad om de jaarrekeningen goed te beoordelen door de korte termijn en doordat de fractie nieuw is. Het opvragen en doornemen van onderliggende stukken kost extra tijd.
- Verzoekt de stukken in het vervolg een stuk eerder beschikbaar te stellen.
- Vindt de leesbaarheid af en toe tekortschieten, onder meer door het veelvuldige gebruik van afkortingen. Dit is niet alleen van belang voor commissieleden, maar ook voor gewone burgers.
- Stelt voor om met alle betrokkenen te kijken hoe de jaarrekening leesbaarder kan worden.
- Valt het op dat er veel kosten worden gemaakt om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen, terwijl de opgave onverminderd groot blijft. Is er niet bijgestuurd? Is het een goed idee met commissie, raad en college van gedachten te wisselen over andere mogelijke aanpakken?

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Noemt het bijzonder dat de jaarrekening pas in juli wordt besproken.
- Ziet ook een mismatch tussen banengroei en mensen met een bijstandsuitkering. In het algemeen blijkt de gemeente nog steeds niet in staat de kloof tussen arm en rijk te dichten.
- Wijst op de groeiende groep mensen die hun zorgverzekering niet meer kunnen betalen en het groeiend aantal zzp'ers rond de armoedegrens. Pakt het college deze zaken serieus op?
- Kan de zorgen over te weinig bedden in de opvang niet rijmen met de overschotten.
- Vraagt hoe het kan dat het verzilveringspercentage bij huishoudelijke hulp niet gehaald wordt, terwijl vorige week in de discussie over een aanzuigende werking werd gesproken.
- Heeft de bed-bad-brood-regeling altijd gesteund. Het is mooi dat het internationaal navolging krijgt.
- Is ontevreden over de onafhankelijkheid van Stadadviseert en wil graag heel snel een evaluatie.
- Ziet dat de Wmo-kosten sterk beperkt worden, terwijl die voor jeugdzorg stijgen. Is er voldoende grip en ingrijpen op eventuele fraude? Er zijn signalen dat geïndiceerde zorg niet wordt verstrekt.
- Luidt de noodklok over het tekort aan zorgpersoneel en roept op annex aan het onderwijs een taskforce in te zetten. Sommige teams worden opgedoekt door een tekort aan personeel.

Dhr. Schilder (Student en Stad):

- Is blij met het stimuleren van de arbeidsmarkt en de inzet op mensen met een afstand daartoe.
- Looft de groei van samenwerkingsprojecten op het gebied van kennis en innovatie van 8 naar 23.
- Is blij met de steun voor studentenconferenties en de zichtbaarheid voor evenementen als KEI to your Future. Meer informatie over baankansen helpt studenten te behouden en bedrijven aan te trekken, net zoals de steun voor start- en scale-ups.
- Is verheugd dat meer is uitgegeven aan onderwijs, maar mist muziekonderwijs.
- Sluit aan bij PvdA wat betreft jeugdzorg.
- Is positief over het Gelijke speelveld, sportpark Europapark en het topsportzorgcentrum.
- Hoopt dat de gemeente zich nog breder inzet voor sport om te voorkomen dat 60% van de bevolking in 2040 met overgewicht te kampen heeft, zoals het RIVM voorspelt.
- Sluit aan bij D66 wat betreft het tekort aan gymruimte op scholen.
- Is te spreken over het diverse culturele aanbod, maar ziet graag uitbreiding van de cultuurkaart naar meer scholen en naar het mbo.

Korte schorsing

Wethouder De Rook:

- Voert de discussie over toekomstig beleid graag richting begroting.
- Deelt de zorgen over de noordwand van de Grote Markt, daarom is de aanpak ervan ook onderdeel van het meerjarenprogramma Binnenstad.

- Ziet dat het project Mercado een impuls geeft aan het gebied. In de begroting staat een investering opgenomen voor een fietsenstalling. Hopelijk lokt het nadere investeringen uit.
- Legt uit dat de bezoekersaantallen in 2017 piekten. Het niveau was in 2018 en 2016 ongeveer gelijk.
- Reageert richting VVD dat de tarieven van parkeergarages en P+R-terreinen gelijk blijven, waardoor binnenstadbezoekers niet meer betalen wanneer ze parkeren op de aangewezen plekken.
- Antwoordt dat het college op korte termijn met een voorstel komt over de centrumvisie Haren. Het Haderaplein is een belangrijk element en de parkeerdiscussie wordt betrokken.
- Wijst erop dat de MBO Card een soort CJP voor het MBO is.
- Antwoordt de PVV dat met het audit committee overlegd wordt over de vormgeving van de begroting, inclusief indicatoren en type teksten. Dit werkt door in de jaarrekening.
- Meldt dat de werkzaamheden van de cultuurcoach in Ten Boer voortgezet worden door iemand anders. Er was sprake van een aflopend contract.

Wethouder Bloemhoff:

- Probeert naast de reguliere dienstverlening mensen naar sectoren met tekorten te leiden via het project Leerbouwen, het Duizend-Banenplan en het Werkfestival.
- Legt uit dat de Arbeidsinspectie handhaaft op schijnconstructies. De gemeente spreekt aannemers hier wel op aan en geeft het door aan de inspectie, zoals bij het Forum.
- Is tevreden over de resultaten van het Werkfestival: regionaal stroomden 389 mensen in de maand erna uit een uitkering en in de gemeente 153. Ook werden 113 opleidingstrajecten gestart.
- Wil op een efficiënte wijze doorgaan met het festival met rijksgeld uit Perspectief op Werk en de effecten nog beter in beeld brengen. Niet-uitkeringsgerechtigden profiteren ook bijvoorbeeld.
- Ziet goede scores bij afspraakbanen en heeft acties ingezet op nieuw beschut werken. Naar verwachting wordt het quotum richting 2020 wel gehaald.
- Informeert de raad nader over Bijstand op maat in het voorjaar. Het is inderdaad hetzelfde fenomeen als parttime ondernemen in de bijstand.
- Legt uit dat voor de vouchers een andere dekkingsbron is gevonden.
- Wijst erop dat de doelgroep moeilijker te bemiddelen is dan tijdens de crisis, dus wellicht zijn de prestaties relatief gezien wel beter. Er moet zeker een tandje bij. In het najaar wordt het Werkprogramma besproken, ook wat wezenlijk anders zou kunnen.
- Wil met VVE alle peuters bereiken. De eerste slag is geweest om het aantal uren voor doelgroepkinderen hoger te krijgen, vervolgens moet de hele doelgroep bereikt worden.
- Verwacht meer vensterscholen met de nieuwe Oosterparkwijkschool en het IKC in Ten Boer.
- Zoekt uit waar het aanligt dat leerwinst in groep 2 uit lijkt te blijven.
- Werkt met het hele veld aan een maatschappelijk akkoord om tweedeling tegen te gaan.
- Komt in het najaar terug op de besteding van intensiveringsmiddelen leren en zal daar ook ingaan op Succes for All.
- Zal het tekort aan gymzalen betrekken bij het IHP, evenals fris binnenklimaat, waarin scholen ook een verantwoordelijkheid hebben wat betreft onderhoud.
- Komt binnen enkele weken met een voorstel over de Brinkschool in Haren, waarin ook de financiën duidelijk zullen worden.
- Antwoordt dat geld voor statushouders vrij kon vallen omdat alle activiteiten uitgevoerd konden worden met het bestede budget. Volgend jaar worden nieuwe rijksmiddelen verwacht met de nieuwe Wet inburgering.
- Neemt VVE in Haren mee in het harmonisatietraject, dat een doorlooptijd van anderhalf jaar kent.

Wethouder Gijsbertsen:

- Is voornemens volgende week een brief te sturen over de situatie rond Veilig Thuis, die landelijk zorgen baart. Er vindt een landelijke analyse plaats en lokaal lopen er goede gesprekken om het verantwoord verder te kunnen. Waarschijnlijk is er een relatie met nieuwe wetgeving. Na de zomer wordt verder gekeken naar structurele oplossingen.
- Weet dat huiselijk geweld en kindermishandeling meer voorkomt dan gedacht. Landelijk loopt een traject van ministerie en VNG om de inspanningen en resultaten beter in beeld te krijgen, ook bedoeld voor het nieuwe programma Geweld hoort nergens thuis.
- Wijst erop dat het in september te bespreken nieuwe armoedebestrijding juist inzet op het leren van effecten en het inzetten op structurele armoedebestrijding in plaats van alleen verlichting.
- Legt uit waarom het aantal uitkeringen daalt terwijl de individuele inkomens toegenomen: de

- langdurige armoede stijgt en er is fors ingezet op het vergroten van het bereik van regelingen.
- Stelt dat de Armoedemonitor wel degelijk inzicht geeft wat betreft kinderen die opgroeien in armoede, hoewel de specifieke indicator in de jaarrekening niet in te vullen is.
- Roept op terughoudend te zijn met het vragen van extra indicatoren, zoals de uitsplitsing van tijdig honoreren van aanvragen (90%/100%) of het achterwege laten van het stopzetten van een uitkering (maatwerk). Wellicht is het beter te accepteren dat sprake is van geen 100% en van maatwerk.
- Houdt zich aan de financiële spelregels, waarbij vrijvallende gelden in principe terugvloeien naar de algemene middelen. Bij de begroting wordt gekeken waar welk geld nodig is. Een deel van de middelen voor schuldhulpverlening (ministeriële toezegging) schuift wel een jaar door.
- Legt uit dat in 2018 gestart is met de aanpak beschermingsbewind, waarbij bewindvoerders tegen een lager tarief en bepaalde voorwaarden cliënten konden behouden. De financiële vruchten worden in 2019 geplukt en moeten nog blijken.
- Was aanwezig bij lancering van het project om wanbetaling eerder te signaleren om escalaties te voorkomen.
- Heeft geen inhoudelijk meningsverschil over het belang het taalniveau te verbeteren, maar vindt dat gemeenten ruimte moeten krijgen dat op een effectieve en efficiënte manier te doen en dat er ook de benodigde middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
- Vindt de interpretatie van de SP dat het wel meevalt met zorgkosten gezien de incidentele meevallers en dat het alleen aan een paar zorgaanbieders zou liggen te cru. De gemeente betaalde bijvoorbeeld zelf mee aan de vangnetregeling jeugd-Wmo, die niet doorloopt in 2018. De extra rijksmiddelen zijn hard nodig om de volumestijging op te vangen.
- Antwoordt dat geen sprake is van een beddentekort in de opvang en maakt zich op dit moment financieel gezien niet het meest zorgen over de opvang, al is het de vraag of dat zo blijft gezien de nieuwe verdeelmodellen en de decentralisatie van beschermd wonen. Nadere informatie volgt.
- Stelt dat de oorzaken van de tekorten in de zorg echt dieper liggen en te maken hebben met grip op verwijzingen en mogelijkheden afspraken te maken met aanbieders.
- Verwijst wat betreft aanpak van zorgfraude naar de aanstaande antwoorden op schriftelijke vragen. De gemeente heeft Wmo-toezichthouders en let erop bij contractering. De landelijke inspectie heeft ook een rol te vervullen.
- Is met WIJ in gesprek over manieren om privacy nog beter te waarborgen en vertrouwt erop dat het gaat lukken.

Wethouder Jongman:

- Dankt de commissie voor de enthousiaste woorden over sport.
- Doet er alles aan om de hygiëne in gemeentelijke accommodaties te verbeteren door erop te sturen met beheerders, gedrag te veranderen en met speciale schoonmaakmiddelen en nanotechnologie.
- Beamt dat de jaarrekening niet goed verwoordt wat gedaan is voor sporten met een beperking, maar het is absoluut een ambitie in het coalitieakkoord en de begroting. Het is onderdeel van het Sportakkoord, de website wordt aangepast en bij platform Sport050 is het een aandachtspunt.
- Blijft investeren in sport met de beschikbaar gestelde middelen. Na de zomer volgen een aantal investeringsplannen.
- Beantwoordt de schriftelijke vragen over gymzalen in augustus. Er lopen twee sporen: IHP en het project Beter Benutten, waarvoor het onderwijs ook aanvragen gedaan heeft.
- Informeert de raad in het vierde kwartaal over de gesprekken met gebruikers en belanghebbenden over de topsporthal. Gezien de provinciale onderhandelingen is het daar even blijven liggen.
- Legt uit dat is aangegeven dat een plan voor een jeu-de-boules-baan in Thesinge mogelijk gehonoreerd zou kunnen worden, alleen is er geen plan ingediend.
- Heeft geen geormerkt rijksbudget voor de meerkostenregeling. Vorig jaar is de wijze van aanvragen veranderd en er is te ruim begroot hoeveel aanvragen ingediend zouden worden.
- Concludeert dat een aantal mensen minder uren verzilveren dan ze geïndiceerd gekregen hebben, omdat ze blijkbaar met minder toe kunnen.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 11.51 uur.